

PAG 2 De verjaardag van koning Eenoog, Abbey, Holstein
PAG 3 Slaan en geslagen worden. Van Lennep
PAG 4 Speculaties over de jongste dag
PAG 5 Portret van een lastig weekblad

PAG 6 Een zwarte over de blanken. De Blitz maken
PAG 7 Op maat. Besselaar. Scriptogram. Ina
PAG 8 Boeken: memoires en muiserijen
PAG 9 Dagboek: Wim de Lange. Montag. Brieven

REDACTIE Z BIJVOEGSEL
WESTBLAAK 180 ROTTERDAM
POSTBUS 824 TEL 010 147211
TOESTEL 3163 EN 3298
BRIEVEN VAN MAX 500
WOORDEN ZIJN WELKOM IN
DE WEEK NA PLAATSIJNG VAN
HET OORSPRONKELIJKE STUK

18 APRIL 79

Door Cas de Stoppelaar

Er is nog een geinponum voor u' zegt Max Tailleur door de telefoon. Klik, zegt het toestel, en vervolgens barst de geinlijn los.

Diametraal tegenover deze ingetogen aanpak staat de Hilijn, waar een diskjockey ten onder gaat in echo en een meisje een dun lied zingt.

Nadat de telefoon was geautomatiseerd werd het polshorloge in 1934 vervangen door een sprekende klok, ontworpen door de Rotterdamse technicus H. Leeuwerik.

Klepperende relais

De servicenummers zijn zeker niet de enige verworvenheden na honderd jaar telefonie in Nederland.

electromechanische centrales zijn vervangen door flitsensnelle microcontacten hebben veel voordelen. Ze worden gestuurd door processoren, die geïnstrueerd zijn met enorme hoeveelheden software...

Niet alleen dat, ook voor de abonnee bieden zij voordelen. Het kiezen gaat sneller met druktoetsen; bij het oude systeem gaat gemiddeld een derde van de spreektijd verloren met draaien van nummers.

Dat is zeker niet het eind van de mogelijkheden. De technieken om 'data te verwerken' zijn immers de vraag van het publiek al ver vooruit.

In Frankrijk, dat hoge ogen wil gooien met zijn 'Télématique', neemt men proeven met een 'Annuaire électronique': een beeldscherm bij de mensen thuis waarmee ze zelf voor 008 kunnen spelen.

In Duitsland gaat het daarentegen niet zo goed. De Duitsers waren namelijk aan het begin van de jaren zeventig zo begerig om het telefoonnetwerk grondig op te zetten dat ze de snelle ontwikkelingen hebben gemist.

In ons land is de telefoon geheel gezond, wij horen tot de modernste landen ter wereld op dat gebied.

SPREEKT U MAAR!

Honderd jaar telefonie in Nederland. Het is een opdringerige huisvriend, de telefoon. Hij gaat net als we in bad zitten. Hij verbindt ons op commando met een vriend in Hawaii, met de hulpdienst of, op eigen initiatief, met een wildvreemde dronkaard.

telefoon voor honderd procent gecomputeriseerd, tot en met het uitkijken en verzenden van rekeningen toe.

Hij bedoelt: we zullen binnenkort over de telefoonlijn brieven kunnen overzenden met facsimile-apparaatuur, het zogenaamde 'faxen', zoals dat nu al vanuit postkantoren kan.

Onze PTT moet bij het maken van toekomstplannen een voorzichtige koers varen tussen de mogelijkheden van de techniek en de vraag van het publiek, dat voor die techniek zal moeten betalen.

„Het praten door de telefoon zal zeker de financieel-economische kurk zijn waarop wij blijven drijven”, zegt Ir. C. Wit, de hoofd-directeur van PTT Telecommunicatie.

„De manier waarin wij in de toekomst kijken ligt ergens tussen het extrapoleren van trends en futuristisch denken. We zien zeker de mogelijkheid voor data-overdracht per terminal thuis. Wellicht komt de mogelijkheid tot tele-fax. Ons huis zal bewaakt kunnen worden tegen brand, en inbraak, en er kunnen speciale diensten voor bejaarden komen.

Rooksignalen

Het begrip „telefoon” bestond al lang voordat Graham Bell in 1876 het eigenlijke apparaat uitvond.

Alexander Graham Bell

system van buizen waardoorheen men kon spreken. In Amsterdam zijn nog huizen te vinden met een dergelijke vorm van telecommunicatie tussen de verschillende verdiepingen.

Pogingen tot telecommunicatie in bredere zin dan telefoneren alleen zijn er altijd geweest. De Grieken hadden hun getatoeëerde koeriers, de Indianen rooksignalen en de Afrikaanen hun jungletelegraaf, maar een werkelijk nieuwe techniek verscheen pas in 1794 met de semafoor.

De Fransman Claude Chappe bouwde in dat jaar een paal met beweegbare uitsluiters die in 196 verschillende combinaties van standen gezet konden worden, en dus evenzoveel (gecodeerde) berichten kon uitbeelden.

De uitvinding van elektriciteit loste veel problemen op. Samuel Morse kwam in 1837 met zijn morse-sleutel, Graham Bell in 1876 met de telefoon en Hughes twee jaar later met een verbeterde versie van de microfoon.

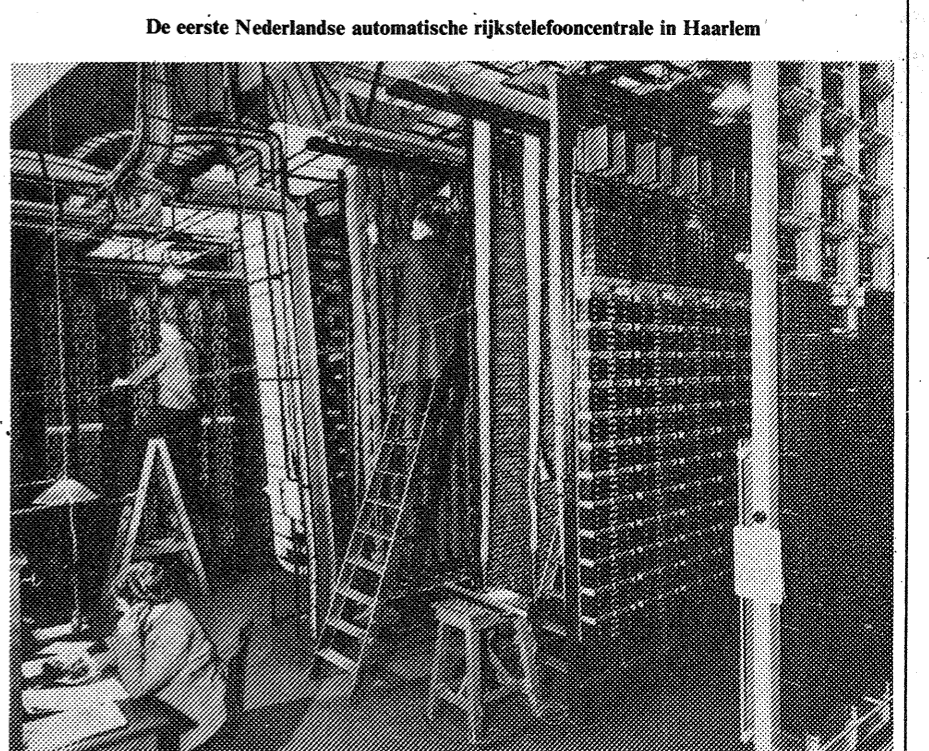
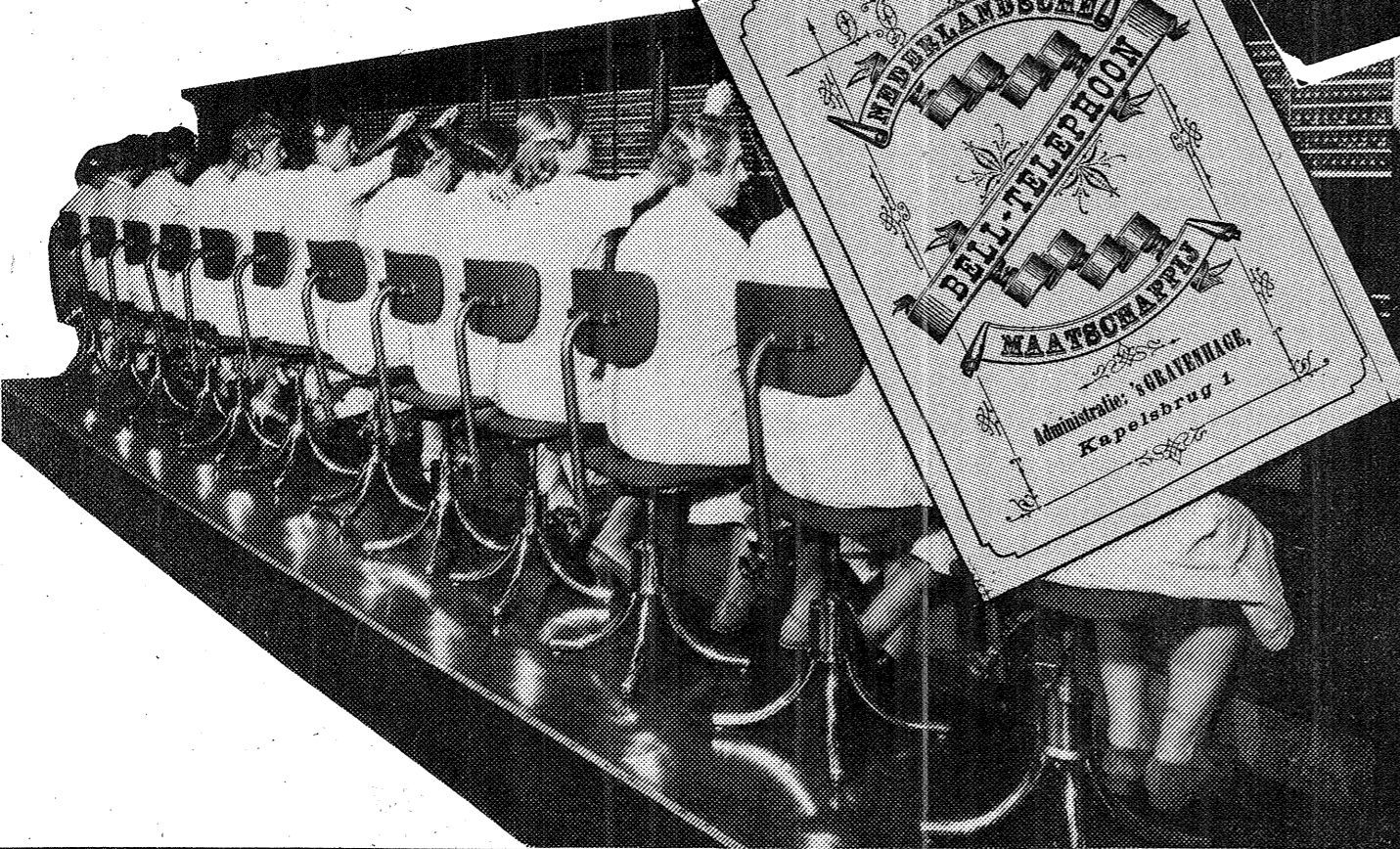
In 1881 maakte de Nederlandse Bell Telefoonmaatschappij als eerste in Amsterdam 49 aansluitingen. Den Haag en Rotterdam volgden spoedig.

Deze hypochonder, die argwaan koesterde dat de juffrouwen van de telefooncentrale de voor hem bestemde gesprekken expres met zijn concurrenten doorverbonden, vond in 1891 de 'Strowger-kiezer' uit.

Als eerste in Europa schafte in 1907 de Stoomcacaofabrieken van de firma van Houten in Weesp zich een automatische Strowger-huistelefoon aan.

In Duitsland, bij München, werden felle campagnes tegen deze verregaande automatisering gevoerd. Of toen het 'handhaven van de werkgelegenheid' al centraal stond is niet bekend.

Vervolg op pagina Z 6

De eerste Nederlandse automatische rijkstelefooncentrale in Haarlem